

ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

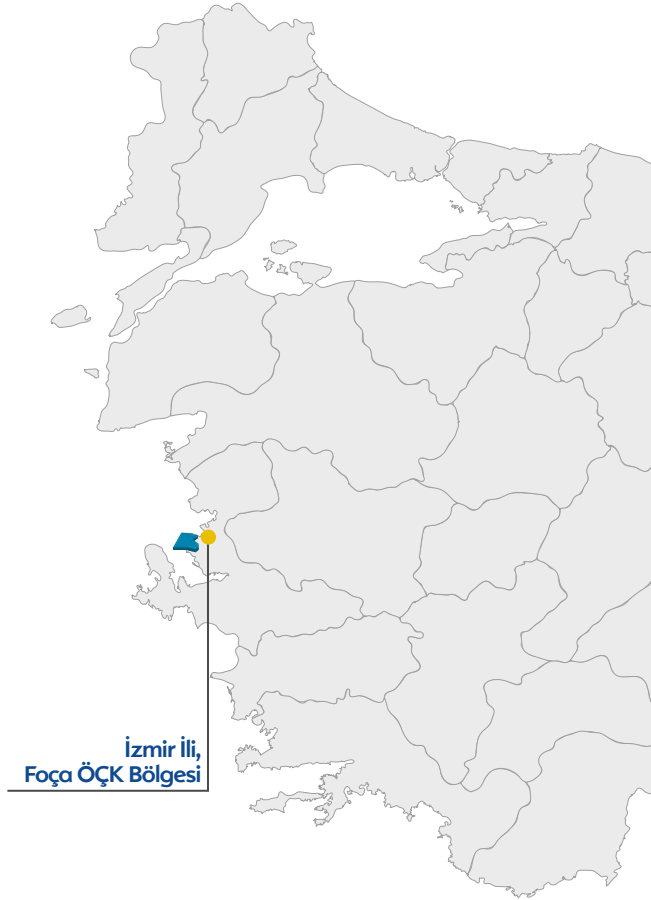
FOÇA

Foça ÖÇKB, nesli tehdit ve tükenme altında olan türler arasındaki AKDENİZ KEŞİŞ FOKU'nun (*Monachus monachus*) yaşadığı önemli bir bölgedir.

Karadan ve Denizden Foça

Foça ilçesi 22.10.1990 tarih ve 90/1117 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir. 71,38 km²'lik alandan oluşan Foça ilçesi, doğal ve tarihi zenginliklerinin yanı sıra barındırdığı nesli tehlike altında olan türlerden Akdeniz keşiş fokunun yaşam alanı olmasıyla da dikkat çekmektedir. Çam ormanları ve makiler bölgenin bitki örtüsünü şekillendirirken bölge kurt, tilki, çakal, sansar keklik, güvercin ve bıldırcın gibi canlılara yaşam alanları oluşturmuştur.

Foça

Balı

Foca

Foça

Özel Çevre Koruma Bölgesi

İzmir'e yaklaşık 70 km. uzaklıkta olan Foça, batıda İzmir Körfezi, doğuda Menemen ilçesi, kuzeyde ise Çandarlı Körfezi ile çevrilidir. Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi 71.44km²'lik bir alanı kapsamaktadır.

Günümüzde kentin nüfusu kış aylarında 15 bin civarında iken yaz aylarında bu rakam turizmin etkisiyle 75 binlere kadar yükselmektedir.

Foça Kalesi

Unesco Dünya

Kültür Mirası

Geçici Listesinde Olan

Foça Kalesi

Foça'nın yazılı kayıtlara dayanan yaklaşık 3000 yıllık bir tarihi vardır. Foça'da İyon, Pers, Roma, Bizans ve Osmanlı medeniyetlerden kalmış, tarihi ve turistik özelliği olan birçok yapı bulunmaktadır. Bunlardan bazıları arasında Taş Ev, Kyme antik kenti, Ağalar Konağı, Şeytan Hamamı, Sur ve Beşkapılar, Osmanlı mezarlığı ve Hafız Süleyman Mescidi sayılabilir. Öte yandan Foça antik çağda bir seramik merkezidir. Arkeolojik kazılarda özellikle Grek ve Roma dönemlerine ait bol miktarda seramik buluntulara rastlanması yörede bu sanat dalının gelenekselleştiğinin bir kanıtıdır. Zengin tarihi dokusu ve kentsel sit alanları nedeniyle, diğer birçok turizm yerleşimine oranla daha az yapılaşma görülmektedir.

Siren Kayalıkları

Foça ÖÇK Bölgesinin Başlıca Özellikleri

Bitki Örtüsü ve Canlı Türleri

Foça Yarımadası mavi ve yeşilin iç içe geçtiği, doğal güzellikleri içinde barındıran irili ufaklı koylarla dikkat çekmektedir. Kentin silüetini oluşturan İngiliz ve Fener yarımadaı üzerinde yerleşim bulunmamaktadır. Hemen karşısında konumlanan Orak Adası, İncir Adası, Fener Adası, Hayırsız Adası, Kartdere Adası ve Metelik Adasında da yerleşim yoktur. Orak Adası'nın güney kıyısında uzun bir çakıllı kumsal, Orak ve Hayırsız Adaları ile Kartdere'nin kıyılarında 80 metre yüksekliğe ulaşan dik yarlar bulunmaktadır. Adalar genellikle maki tipi bitkilerle kaplıdır. İncir Adası'nın kuzey kıyılarında küçük bir çam ormanı, Fener Adası'nda ise kaktüsle kaplı bir alan vardır. İncir Adası'nın piknik alanı ve plaj olarak kullanılması dışında adalarda insan etkinliği yoktur.

Akdeniz

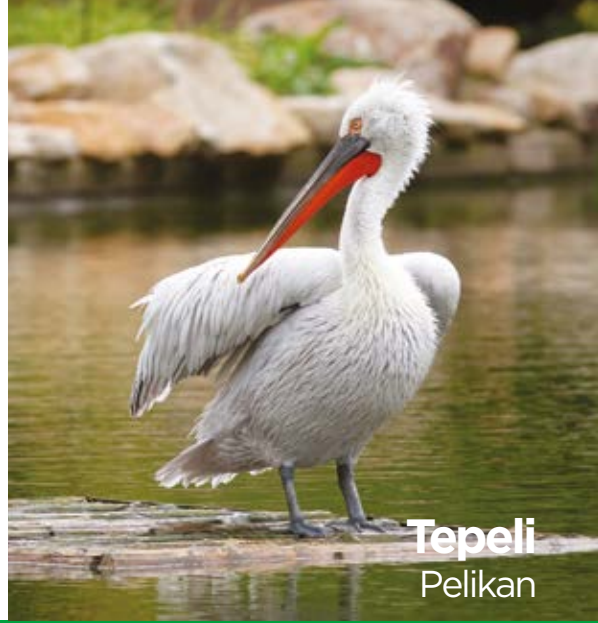
Foku

(*Monachus monachus*)

Bölge, binlerce yıldır burada yaşayan ve ilçeye adını veren foklarla tanınmış ve önem kazanmıştır. Büyük bölümü *Monachus monachus* (Akdeniz keşiş foku) olan bugün dünya üzerinde yaklaşık 400 adet kaldığı tespit edilen bu tür, nesli tehlike altında olan türler arasındadır. Bu fok türünün Türkiye kıyılarındaki sayısının 100'den az olduğu tahmin edilmektedir. Orak Adasının batı kıyısını oluşturan Siren Kayalıkları, fokların üreme ve yavrulama amacıyla kullandıkları mağaralar açısından yaşamsal öneme sahiptir. Bölgedeki kıyılar zengin balık stokları ve deniz sığılıkları nedeniyle foklar için en uygun yaşam alanları olarak bilinmektedir. Akdeniz foku, Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi kapsamında karasal alan olarak İngiliz Burnu, Kumburnu, Ayaini ve Kartdere bölgesinde görülmektedir. Bu nedenle Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi 1991 yılında Çevre Bakanlığının koordinatörlüğünde Türkiye Ulusal Fok Komitesi tarafından Akdeniz foklarının korunması için pilot proje bölgesi olarak seçilmiştir.

Yalı
Çapkı

Tepeli
Pelikan

Foça yarımadası çok sayıda kuş türüne ev sahipliği yapmasıyla da dikkat çekmektedir. Farklı zamanlarda bölge civarında gözlemlenen 42 familyaya ait toplam 120 kuş türü bulunmaktadır. Bunlara örnek olarak Tepeli karabatak, Büyük gümüş martı, Kızıl şahin, Kerkenez, Akkarınlı sağan, Küçük kerkenez, Kızıl kırlangıç, bülbül, Şahin, Gökçe delice, Atmaca, Karabaş martı, Flamingo, Tepeli pelikan ve Ada martısı sayılabilir.

Foça'da yaşayan kuş türlerinden bazılarının nesli dünya ölçeğinde tehlike altındadır. Bu kuş türlerinin varlığı nedeniyle Foça hem Önemli Kuş Alanı (ÖKA) hem de Önemli Doğa Alanı

Kervan
ulluęu

(DA) seçilmiştir. Bölgede gözlenen kuş türlerinden deniz ve kıyı kullanımından doğrudan etkilenebilecek olanlar, beslenme için denize bağımlı olan veya yuvalarını kıyı çizgisine yakın kuran su kuşu türleridir.

2005 ve 2006 yıllarında Foça Belediyesi yönetiminde gerçekleştirilen REC (Bölgesel evre Merkezi) Türkiye'nin desteklediği Foça Deniz Koruma Alanı Yönetim Planının Geliřtirilmesi ve Yerel Duyarlılığın Artırılması Projesi'nde toplam 118 kuş türü kaydedilmiş; bu türlerden 68'inin alanda redięine dair bulgu elde edilmiştir.

Orfoz

Eřkina

Foça yarımadası zengin balık türleriyle de ön plana çıkmaktadır. Bölgede 24 familyaya ait 50 balık türünün olduğu tespit edilmiş ve tanımlanmıştır. Bu türlerden sadece bir tanesi kıkırdaklı balıklar sınıfından olup, geri kalan türler kemikli balıklardır. Mevcut türlerin tamamı yerel balıklardan oluşmaktadır ve hiçbir yabancı tür gözlemi yapılmamıştır. Ayrıca gözlenen türlerden ikisi

Saz Delicesi

(*Sciaena umbra* – Eşkına ve *Epinephelus marginatus* – Orfoz), "Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi" kapsamında 05 Mart 1998 tarihinden itibaren geçerli "Koruma Altına Alınan Fauna Türleri – Ek III" listesinde yer almaktadır. Türlerin en yüksek sayıda olduğu yerlerin başında Mersinaki, Kumburnu ve Kartdere gelmektedir.

Doğal güzellikleriyle kendine hayran bırakan Foça

Foça yarımadasında Akdeniz iklimi etkilidir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. Kıyı kuşağında kar yağışı ve don olayları nadir olarak görülür. Kıyı kuşağının doğal bitkisini, sıcaklık ve ışık isteği yüksek ve kuraklığa dayanıklı olan kızılçam ve bunların tahrip edildiği yerlerde her zaman yeşil olan makiler oluşturur. Yüksek yerlerde ise iğne yapraklı karaçam, sedir, ve köknar ormanları hâkimdir.

Renkli Sokaklarıyla Foça

Tarihi mirası, doğal güzellikleri ve farklı canlı türleriyle ülkemizin nadide kentlerinden biri olan Foça'nın korunması devletin olduğu kadar bölgede yaşayan insanların da görevleri arasındadır. Konuyla ilgili gerek kamu kurumları gerekse akademisyenler tarafından yapılan çalışmaların doğru değerlendirilerek ortaya konulan önerilerin tüm vatandaşların destekleriyle uygulamaya konulması zorunluluk arz etmektedir. Devlet-vatandaş iş birliğiyle sürdürülebilir çevre anlayışının geliştirilerek uygulanması, bugün Foça'da yer alan tüm zenginliklerin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayacak en büyük çaba olacaktır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

 Mustafa Kemal Mah. Eskişehir
Devlet Yolu (Dumlupınar Blv.) 9. km.
No: 278 Çankaya - Ankara
 0312 222 12 34
 0312 222 26 61